

Modificari legislative și raportari fiscale: Ce implicații practice au noile impozite pentru companii, limitarea facilităților pentru angajați, e-Factura și e-Transport?

Impozitul minim pe cifra de afaceri, impozitul minim global, limitarea facilităților pentru angajați, Ro e-factura, RO e-transport sunt doar câteva dintre provocările cărora trebuie să le facă față companiile la nivel fiscal și financiar în acest an. Despre cum pot să facă față noilor reglementări și cerințe de raportare și ce soluții au pentru a reșeza pachetele salariale și a-și motiva angajații, au discutat la Conferința Anuală de Taxe PwC România Andreea Mitirița, Partener Tax, Legal & People, Cristina Fuiuaga, Director, Ruxandra Popescu, Director, Inge Abdulcair, Director și Anca Macovei, Director.

Înregistrarea discuției din al doilea panel al conferinței poate fi văzută aici:

<https://youtu.be/F-z4lBOZHvw?si=tKHT1b-XbDCqh-8>

Principalele declarații:

Andreea Mitirița: Companiile trebuie să reflecte contabil în situațiile financiare potențialul impact al impozitului minim global, începând cu 2024

Impozitul minim global (Pilonul 2) are ca scop combaterea fenomenului de transfer al profiturilor dintre jurisdicții, precum și a concurenței între țări prin politici fiscale agresive. Prin implementarea acestui impozit se va aplica o cota minimă de impozitare de 15%, în fiecare țară, pentru companiile dintr-un grup care are un total al veniturilor consolidate de cel puțin 750 de milioane de euro.

În România, cota efectivă de impozitare se determină cumulativ prin împărțirea impozitelor plătite de toate entitățile din România ale grupului respectiv (adică impozit pe profit sau impozit pe cifra de afaceri), la profitul contabil al acelor entități. Orice impozit statutar mai mare împărțit la profitul contabil va crește evident cota efectivă de impozitare care este comparată cu 15%. Deși cota nominală de impozitare a profitului în România este de 16%, în funcție de diverse ajustări specifice și facilități fiscale, cota efectivă de impozitare poate ajunge sub nivelul impozitului minim global de 15%.

Observăm că aplicarea acestui impozit necesită o analiză în mai mulți pași a legislației naționale, directivelor europene și a regulilor OECD. Analiza acestor implicații la nivelul grupului de companii înseamnă un efort semnificativ din partea departamentelor fiscale, financiare și nu numai, pentru care trebuie planificate și alocate resurse semnificative.

Unul dintre cei mai importanți pași este estimarea impactului acestui nou impozit. Înainte de a-l declara și plăti, companiile trebuie să reflecte contabil mult mai devreme un potențial impact în situațiile financiare, începând cu cele ale anului 2024. Acest exercițiu de estimare este unul foarte complex din mai multe motive. În primul rând deoarece calculul său nu poate fi ușor automatizat și trebuie să țină cont de specificul grupului de companii și de multitudinea de reguli ale Pilonului 2. În al doilea rând trebuie stabilit care date financiare sunt folosite: datele anului anterior sau datele previzionate pentru 2024 (datele financiare ale anului 2024 nefiind disponibile în timp util).

Cristina Fuiuaga: Ce trebuie avut în vedere la calculul impozitului minim pe cifra de afaceri

Voi puncta câteva noutăți privind determinarea impozitului minim pe cifra de afaceri care au fost reglementate de legislație ulterior modificării Codului fiscal, prin alte acte normative. O importanță și mai mare vor avea politicile contabile de recunoaștere a veniturilor și a cheltuielilor întrucât influențează în mod direct calculul impozitului minim.

Astfel, o nouă prevedere expresă spune că fiecare participant din cadrul unui grup de societăți trebuie să calculeze impozit minim dacă grupul depășește la nivel consolidat pragul cifrei de afaceri de 50 de milioane de euro (chiar dacă individual, societățile nu depășesc acest prag).

Un alt aspect care merita reținut este că la calcularea impozitului minim pe cifra de afaceri nu sunt incluse investițiile sau amortizările legate de magazine, spații de depozitare, spații comerciale, care pentru unele societăți reprezintă investiții destul de importante.

Începând cu anul 2024 pierderile vor putea fi reportate doar pe o perioadă de 5 ani. Desigur, este o modificare în dezavantajul contribuabililor și, de asemenea, pierderea, atât cea curentă, cât și cea reportată, se poate utiliza în limita a 70% din profitul impozabil al perioadei. Deci nu se aplică 70% la valoarea pierderilor, ci la profitul impozabil din perioadă. Practic, intenția legiuitorului este ca societățile în această situație să achite impozit pe profit la cel puțin 30% din valoarea bazei impozabile.

De asemenea, avem un nou prag de deductibilitate pentru costurile excedentare ale îndatorării, acela de 500 mii euro pentru împrumuturi de la persoane afiliate. Pragul care exista anterior, de 1 milion euro, a rămas și se aplică cumulativ pentru împrumuturi atât de la părți afiliate, cât și terțe părți.

Recomandăm o atenție deosebită funcției fiscale și implementarea de măsuri preventive (proceduri financiar-fiscale, controale interne de audit fiscal, revizuirii fiscale periodice) pentru a naviga mai ușor printre modificările legislative și a fi pregătiți în eventualitatea unui control.

Ruxandra Popescu: Sunt multe facilități fiscale încă în vigoare pentru angajați care merita o analiză atentă

Când vorbim despre fiscalitate, trebuie să avem în vedere două direcții: una să ne asigurăm că ce avem implementat este corect implementat, este în pas cu modificările, că nu există deficiențe și că sunt la curent cu tot ce trebuie urmat. Și a doua abordare este de a explora soluții noi, facilități care există în legislație, dar pe care nu le-am aplicat din diverse motive.

Sunt multe întrebări care apar atât din partea angajaților cât și a angajatorilor, de exemplu: Care sunt beneficiile care ar fi apreciate de către angajații noștri? Care sunt taxele datorate dacă îmi aleg anumite beneficii? Care ar fi costul companiei? Cum ne asigurăm că îndeplinim condițiile de formă în cazul unui control fiscal?

Sunt multe facilități fiscale încă în vigoare pentru angajați și am considerat utilă împărțirea lor în patru mari categorii: beneficiile care intra în plafonul de 33% din salariul de bază lunar – adică acele beneficii pentru care trebuie să testăm două limite pentru a asigura exceptarea de la impozitare: limita individuală calculată anual, cum ar fi 400 euro pe an pentru abonamentele medicale sau contribuțiile la fondurile private de pensii, sau câștigul mediu anual utilizat pentru bugetul asigurărilor sociale pentru contravaloarea serviciilor turistice, dar și limita de 33%, calculată lunar cumulativ pentru toate beneficiile ce intra în această categorie.

A doua categorie este cea a beneficiilor reglementate prin legi speciale. Aici avem tichete de masă, tichete de vacanță, tichete culturale, tichete de creșă – valoarea lor este revizuită periodic prin amendamentele la legile speciale.

Exista a treia categorie de beneficii cu tratament fiscal favorabil, de exemplu planurile de acțiuni de tip stock options (SOP), cadourile în bani și în natura pentru anumite ocazii speciale, contravaloarea transportului sau diferite forme de ajutoare, prevăzute în regulamentele interne sau în contractele de munca.

Nu în ultimul rând exista scutirea de impozit pe venit pentru angajații implicați în activitatea de cercetare-dezvoltare. Facilitatea are doua componente: cea aplicabila la calculul impozitului pe profit sub forma unei deduceri suplimentare – și aici ar trebui analizat în ce masura își mai poate atinge scopul în contextul introducerii impozitului pe cifra de afaceri – și cea de-a doua componenta: scutirea la impozit pe venit care se aplica întregului venit obținut de angajat din activitatea de cercetare-dezvoltare, fara limitare.

Inge Abdulcair: Punctul culminant pentru e-Factura va fi 1 iulie 2024

Din cauza complexității, alte state, Polonia, Franța, Germania, au decis în mai multe rânduri să amâne data de implementare a facturării electronice. În România, acest proces a mers într-un ritm accelerat astfel încât inevitabil apar multe întrebări și neclarități.

Facturarea electronica este obligatorie începând cu 1 ianuarie 2024, dar punctul culminant pentru implementarea este 1 iulie 2024, data de la care nu va mai fi acceptata nicio alta forma de transmitere a facturilor, în afara de transmiterea electronica prin SPV, sistemul e-Factura pentru tranzacțiile B2B locale.

Regimul de sancțiuni va fi gradual. În primul trimestru beneficiem de o perioada de grație și nu exista sancțiuni, dar autoritațile fiscale au confirmat ca facturile din trimestrul 1 trebuie transmise retroactiv prin SPV, având în vedere ca obligația e-Factura intervine de la 1 ianuarie 2024. Ulterior, sancțiunile vor fi aplicate în doua etape. De la 1 aprilie 2024 sunt fixe și doar la nivelul furnizorului. Dar cele semnificative vor intra în vigoare la 1 iulie 2024 și vizeaza atât furnizorul, cât beneficiarul și vor reprezenta 15% din valoarea facturii.

Pentru a ne asigura ca sistemele societăților sunt pregătite la data de 1 iulie 2024, exista 3 pași care trebuie parcurși:

Analiza datelor din sisteme cu privire la tipurile de parteneri și operațiuni, pentru a stabili facturile care intra în scopul e-Factura și definirea regulilor de transformare a datelor pe formatul e-Factura (e.g. reguli de sintaxa și semantice);

Selectarea și implementarea unei soluții tehnice e-Factura pentru a avea o administrare facila a facturilor emise / primite, având în vedere ca administrarea manuala a acestui proces nu va fi o opțiune pentru companiile care au volume mari de facturi;

Testarea tipurilor de facturi emise, respectiv primite de societate pentru a identifica și rezolva eventualele erori.

Anumite aspecte care au fost relevante pentru mediul de afaceri au fost clarificate din partea Ministerului de Finanțe sau ANAF, ca de exemplu facturile emise de beneficiari în numele și pe seama furnizorilor, facturile duplicate, exceptarea unor anumite tipuri de operațiuni. Ramân totuși numeroase aspecte practice sau legislative care ar trebui clarificate cât mai repede în perioada care urmeaza, și anume faptul ca mediile de testare și de producție nu sunt identice și complet operaționale; transmiterea facturilor prin sistemul EDI; lipsa de aliniere între legislația naționala, standardul european, RO-CIUS și standardul UBL ce implica dificultăți în maparea tranzacțiilor și implementarea regulilor; lipsa unei documentații tehnice complete cu mențiunea tuturor erorilor

existente.

Anca Macovei: Ce trebuie sa știm despre raportările RO e-Transport, CBAM și CESOP

Anul 2024 este anul digitalizării, fie ca vorbim despre noi obligații de raportare care au fost implementate de România, fie despre măsuri impuse de Comisia Europeană. Recent ANAF a extins obligația de raportare în sistemul RO e-Transport prin includerea transporturilor rutiere internaționale de bunuri, în plus față de transporturile rutiere de bunuri cu risc fiscal ridicat pe teritoriul României.

Prin urmare, este obligatoriu să deținem un cod UIT pentru transporturile rutiere internaționale de bunuri, respectiv dacă suntem beneficiarul unei achiziții intracomunitare, furnizor într-o livrare intracomunitară de bunuri, destinat pentru importuri, expeditor pentru exporturi sau depozitar pentru bunurile în tranzit pe teritoriul României, să trebui să obținem codul UIT. După 1 iulie 2024, lipsa unui cod valabil UIT atrage sancțiuni semnificative, amenzi care variază între 20.000 și 100.000 de lei, precum și confiscarea contravalorii bunurilor nedeclarate.

În sistemul e-Transport trebuie să transmitem anumite date privind transporturile noastre de bunuri, inclusiv date despre expeditor, beneficiar, denumire, cantitate, contravaloare, locurile de încărcare și descărcare, mijlocul de transport (numărul de înmatriculare al mașinii), data declarată pentru începerea transportului pe teritoriul României. Toate aceste date, într-o structură fixă, în format xml, astfel încât sistemul RO e-Transport să ne atribuie acel cod UIT, pe care îl transmitem transportatorului, dar pe care îl și arhivăm.

Tot recent au mai apărut alte două obligații de raportare. Prin CBAM – Mecanismul de ajustare a carbonului la frontieră se dorește reducerea impactului asupra mediului înconjurător prin impunerea unor cerințe stricte, atunci când vorbim despre bunuri produse în țări terțe și considerate de Comisia Europeană ca fiind intens poluante: ciment, fier și oțel, aluminiu, îngrășăminte, electricitate, hidrogen. Vorbim din nou de un xml și de date trimise către autoritățile fiscale. Suntem deja în perioada de tranziție, care se va termina în decembrie 2025, în care totuși avem raportări trimestriale, dar și sancțiuni.

CESOP – Sistemul electronic central de informații de plată este o altă raportare care vine din partea Comisiei Europene. Va începe în aprilie și se referă la declararea detaliilor plăților transfrontaliere către autoritățile fiscale. În momentul de față nu avem o legislație locală, directiva UE trebuia transpusă de la începutul anului, motiv pentru care împotriva României a fost începută o procedură de infringement.